

ปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน
ในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์¹

SAVINGS FACTORS AFFECTIVE BEHAVIOR OF EMPLOYEES IN THE
WORKING-AGE IN LOM SAK DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

วารางคณา คมคาย²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อศึกษาปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคคลในวัยทำงานทั่วไปในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐาน และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท มีสมาชิกในครอบครัว 3 คน มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน และมีรายจ่าย 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการออมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการออมด้านเป้าหมายการออมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา ด้านสภาพคล่อง ด้านผลตอบแทน และด้านความเสี่ยง ตามลำดับ และในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการออม ด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคตมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การออม ด้านรูปแบบการออม และด้านความถี่ในการออมและอัตราการออม ตามลำดับ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการออม พบว่า เพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม สำหรับปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าปัจจัยการออมด้านสิ่งจูงใจและการ โฆษณา ด้านผลตอบแทน ด้านสภาพคล่อง ด้านเป้าหมายการออม และด้านความเสี่ยง (เรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย) มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ABSTRACT

The research study was entitled to savings factors affecting saving behavior of working-age employees in Lom Sak district, Phetchabun province. It aimed to study the saving behavior to observe the saving factors affecting saving behavior and to study the comparison between the demographic factors and the individual saving behavior in the working-age in Lom Sak district, Phetchabun province. The sample used for this study was people working in general working age in Lom Sak district, Phetchabun province between the ages of 20-60 years, both male and female, with a total of 400 people. The tools used for data collection were questionnaires. The statistics used for the data analysis were descriptive statistics such as frequency distribution, percentage statistics, geometric mean and standard deviation. It used inferential statistics to find out the correlation of data relating to the variables studied to test the hypothesis and analyzed using multiple regression to find relationships between variables using a ready-made statistical program at 95 percent reliability level.

The results of the research were as follows: Most of them were female between 31-40 years of age, married status, education level was at the bachelor's degree, occupation was employee or company employee, there were 3 family members in the employee's families on average, earning 20,001 - 30,000 baht per month and expenses incurred were 20,001 - 30,000 baht per month. Overall, they had the highest level of opinion on saving factors with the highest priority on the saving factor of the savings goal, followed by incentives and advertising, liquidity, reward and risk, respectively. With all inclusive, there was the highest level of opinion on saving behavior with an emphasis on saving behavior in tendency of saving money for the future the most, followed by saving objectives in savings model and savings frequency and savings rate, respectively.

In relation between the demographic factors and the saving behavior, it was found that gender, number of family members, monthly income and expenditures per month correlate with saving behavior. For the saving factors affecting the saving behavior of working-age individuals in the Lom Sak district, Phetchabun province, it was found that the savings factor in incentives and liquidity yield advertising. Savings goals and risk aspects (in order of regression coefficient) affected saving behavior of working-age people in Lom Sak district, Phetchabun province and it was found statistically significant.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การออมถือเป็นนโยบายสาธารณะที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพราะการออมเป็นแหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนในระบบเศรษฐกิจอันเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ การสร้างความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้กับประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคม หากมีระดับการออมสูงและเพียงพอต่อความต้องการของการลงทุนของประเทศแล้ว การพึ่งพิงหรืออาศัยเงินทุนจากต่างประเทศก็จะลดลง ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาต่างก็มีความต้องการเงินทุนเป็นจำนวนมากสำหรับใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในทุกๆ ด้านจึงจำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งการอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ดังนั้น ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving - Investment Gap) จึงเป็นเครื่องชี้วัดสำคัญอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงดุลบัญชีเดินสะพัดว่าเป็นอย่างไร ซึ่งหากเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนก็จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและปัญหาต่อเสถียรภาพในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้น ความสมดุลของการออมและการลงทุนของประเทศจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

นโยบายการออมแห่งชาติจึงถือเป็นนโยบายสาธารณะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก ผลงานวิจัยทางวิชาการได้ชี้ให้เห็นว่าการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดจะลดลงหากประเทศมีระดับการออมของชาติสูงขึ้น และมีการลงทุนในสินทรัพย์ของรัฐบาล เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศเยอรมนีที่มีความเชื่อมั่นในด้านการลงทุนต่างชาติอยู่ในระดับสูง และมีสัดส่วนการก่อหนี้ต่อต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดลดลง (Friend, 1985; Summers, 1985)

และประโยชน์ของการออมที่มีต่อระบบเศรษฐกิจในแง่ของการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น เนื่องจากการออมเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุน การผลิต และการจ้างงาน การออมจะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและการมีเสถียรภาพทางการเงินและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังช่วยลดความผันผวนทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในประเทศเป็นไปได้โดยง่าย ไม่จำเป็นต้องกู้ยืมหรืออาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนโดยรวมของประเทศอีกด้วย

ทั้งนี้ การออมภาคครัวเรือนถือเป็นการออมระดับจุลภาคหรือระดับย่อยเมื่อเทียบกับการออมส่วนอื่นๆ หรือเทียบกับการออมในภาพรวมของประเทศ โดยการออมร้อยละ 30 ของการออมสุทธิในประเทศเป็นการออมจากภาคครัวเรือน กล่าวคือหากครัวเรือนมีภาระหนี้สินมาก หรือมีระดับหนี้สินของครัวเรือนสูงก็จะส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลง ความมั่นคงในชีวิตของครัวเรือนก็จะลดลงตามไปด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องมีนโยบายสนับสนุนการเพิ่มฐานของรายได้ภาคครัวเรือนให้มีความมั่นคง ส่งเสริมและสร้างพฤติกรรมการออมให้กับครัวเรือน รวมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกในการออมตั้งแต่เนิ่นๆ ทั้งในส่วน of ครัวเรือนที่มีการออมอยู่แล้ว และกับกลุ่มครัวเรือนที่ยังมีระดับการออมในอัตราที่ต่ำ หรือไม่มีการออมเลย เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่และความมั่นคงของประชาชนให้ดีขึ้น ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการออม

ในภาคธุรกิจหรือภาค เอกชน รวมทั้งการออมของภาครัฐเองด้วย เพื่อให้ประเทศมีอัตราการออมโดยรวมในระดับที่สูงขึ้นให้เพียงพอต่อการลงทุนของประเทศ

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ว่าบุคคลวัยทำงานมีพฤติกรรมการออมและเพื่อการใช้จ่ายในอนาคตอย่างไร โดยคาดหวังว่า ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลวัยทำงานที่ยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการออม ใช้เป็นแนวทางให้บุคคลวัยทำงานรู้จักวางแผนการออมและมีระเบียบวินัยในการออมมากขึ้น เพราะการออมจะทำให้ประชาชนโดยรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความมั่นคงมากขึ้นในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มและยกระดับอัตราการออมของประชาชนหรือบุคคลวัยทำงานในอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และประเทศไทยด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศมีเงินออมมากพอสำหรับใช้ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคตอีกด้วย

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นอย่างไร
3. บุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพฤติกรรมการออมแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

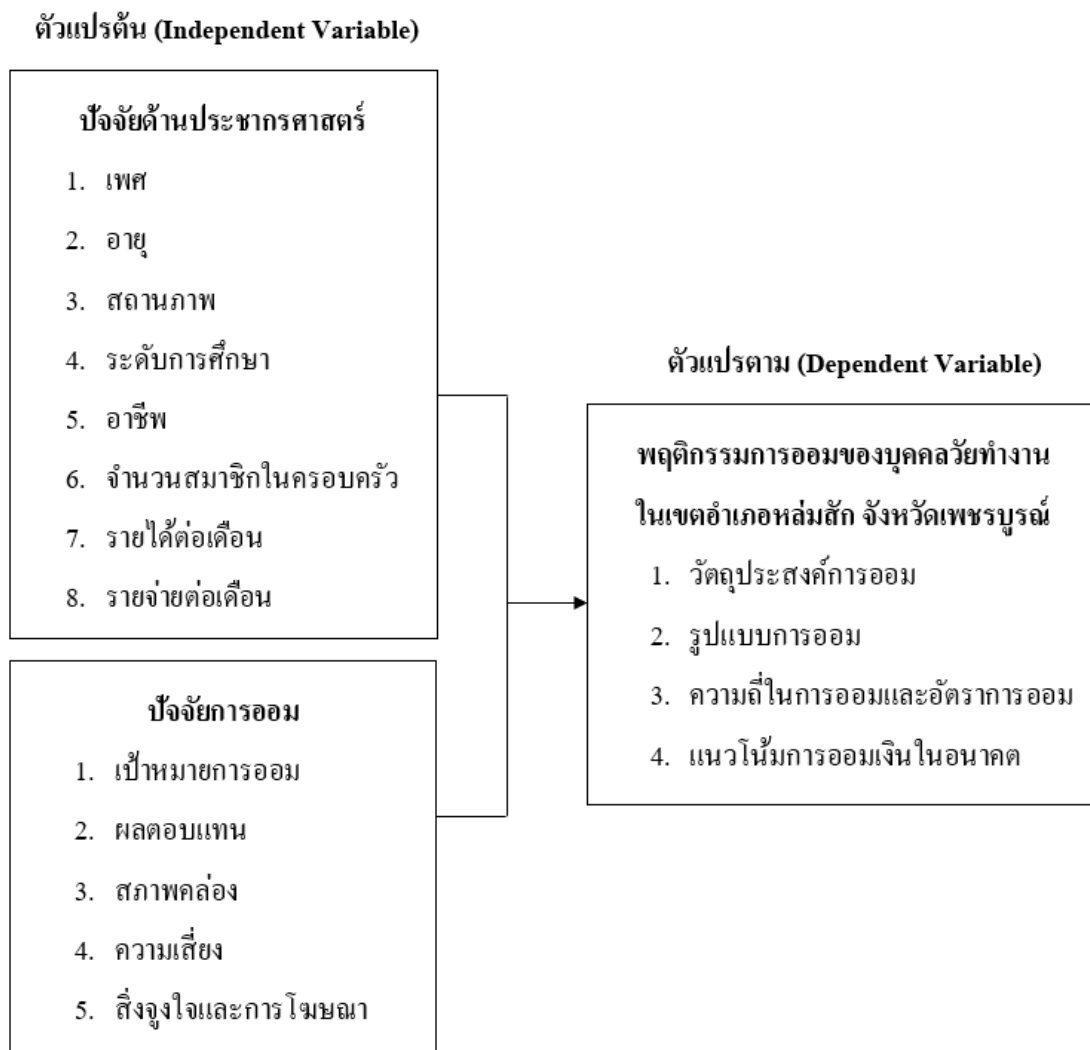
1. เพื่อศึกษาปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออมและพฤติกรรมการออม
2. แนวคิดทฤษฎีการบริโภค
3. แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง
4. แนวคิดทฤษฎีการออมและการลงทุน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยการออม และศึกษาพฤติกรรมการออมจากการทบทวนวรรณกรรม และค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการ สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุคคล วัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลในวัยทำงานทั่วไปในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่ แน่ชัด

1.2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด จึงใช้เทคนิคการกำหนดขนาดของตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนของประชากรตามทฤษฎีของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และจากการคำนวณจำนวนขนาดตัวอย่างที่สามารถยอมรับได้มีทั้งหมด 384.16 คน แต่เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษา จึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยจะใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และใช้วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากกลุ่มประชากรที่ได้มีการกำหนดขอบเขตไว้ การเก็บข้อมูลจะเกิดขึ้นในทั่วทุกตำบลของอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีบุคคลวัยทำงานรวมตัวกันอยู่อย่างหนาแน่นในระหว่างช่วงเวลาพักกลางวัน และหลังเลิกงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม โดยจัดลำดับเนื้อหาเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการออม เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ ตามมาตราการวัดระดับอัตราส่วน (Ratio scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 23 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะข้อมูลในการทำวิจัยเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุง

2.2 มาตรการวัดระดับข้อมูล การวัดระดับข้อมูลในแบบสอบถามจะใช้มาตรการวัดระดับอัตราส่วน (Ratio scale) มาใช้วัดระดับข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งแบ่งคะแนนความคิดเห็นออกเป็นช่วงช่วงละเท่าๆ กัน โดยใช้ค่าเฉลี่ยตามหลักการหาความกว้างของอัตราภาคชั้น (Class Interval) ตามเกณฑ์ของเบส (Best, 1997)

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยขั้นตอน ในการสร้างแบบสอบถาม 6 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยการออม และพฤติกรรมการออม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ปรับปรุงแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปปรับปรุงให้ถูกต้อง จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบแบบสอบถามก่อนนำไปทดลองใช้ และนำข้อมูลที่เข้ามาเข้าสู่ตรรกการคำนวณ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Object Congruence : IOC) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 หมายถึง แบบสอบถามมีคุณภาพดี มีเนื้อหาและการใช้ภาษา ถูกต้องเหมาะสม คำถามในแบบสอบถามมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้ได้ตามเนื้อหาที่ระบุไว้ในรายละเอียด ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้ออกไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากโปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากค่าสัมประสิทธิ์รอนแบ็ค อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.863 เป็นค่าที่เข้าใกล้ 1.00 มาก แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถามอยู่ในระดับดี มีความน่าเชื่อถือสูง และค่าความเชื่อมั่นของแต่ละตัวแปร จากค่าสัมประสิทธิ์รอนแบ็ค อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าดังนี้

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยการออม

Reliability Statistics

ตัวแปรด้านปัจจัยการออม	Cronbach's Alpha	N of Items
ด้านเป้าหมายการออม	0.905	5
ด้านผลตอบแทนจากการออม	0.921	5
ด้านสภาพคล่อง	0.955	4
ด้านความเสี่ยง	0.908	4
ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา	0.914	5

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นด้านพฤติกรรมการออม

Reliability Statistics

ตัวแปรด้านพฤติกรรมการออม	Cronbach's Alpha	N of Items
วัตถุประสงค์การออม	0.909	5
รูปแบบการออม	0.932	5
ความถี่ในการออมและอัตราการออม	0.924	4
แนวโน้มการออมเงินในอนาคต	0.926	5

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม 2564 ถึงเดือนเมษายน 2564 โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจ ซึ่งใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาเก็บข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 400 คน

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจากเอกสาร ได้แก่ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำรา เอกสารทางวิชาการ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้ว จึงนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา แบ่งเป็นการวิเคราะห์ห้อออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการออม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 สมมติฐานที่ 1 บุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน โดยการทดสอบ t-Test (Independent Sample Test) กับกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ได้แก่ เพศ และการทดสอบ F-Test หรือ ANOVA (One-Way Analysis of Variances) กับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน และทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนโดยใช้การทดสอบชนิด Least Significant Difference (LSD) เพื่อทดสอบหาค่าเฉลี่ยรายคู่ว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2.1 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการออมคือ เป้าหมายการออม ผลตอบแทน สภาพคล่อง ความเสี่ยง สิ่งจูงใจและการโฆษณา มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในรูปสมการเชิงเส้นตรง (Linearity)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยการออมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.50) มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี (ร้อยละ 46.00) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 53.50) มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 61.25) ประกอบอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท (ร้อยละ 39.75) มีสมาชิกในครอบครัว 3 คน (ร้อยละ 35.25) มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 33.50) และมีรายจ่าย 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 50.00)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการออมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคือ ด้านเป้าหมายการออม (ร้อยละ 4.66) ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา (ร้อยละ 4.49) ด้านสภาพคล่อง (ร้อยละ 4.48) ด้านผลตอบแทน (ร้อยละ 4.44) และด้านความเสี่ยง (ร้อยละ 4.40)

3. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 4.40) เรียงลำดับคือ ด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคต (ร้อยละ 4.50) ด้านวัตถุประสงค์การออม (ร้อยละ 4.43) ด้านรูปแบบการออม (ร้อยละ 4.35) และด้านความถี่ในการออมและอัตราการออม (ร้อยละ 4.33)

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน ด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน สรุปได้ว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์จำแนกตามเพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์จำแนกตามอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยการออม มีความสัมพันธ์กันสูงต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปได้ว่า ปัจจัยการออม ด้านเป้าหมายการออม ด้านผลตอบแทน ด้านสภาพคล่อง ด้านความเสี่ยง และด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถนำไปปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการในเรื่องการออม และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดสรรการออมของบุคคลในกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้ เพื่อให้เกิดแนวคิดและทัศนคติที่ดีในการออม และเป็นผลให้เกิดพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้น

2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มประชากรที่เป็นบุคคลวัยทำงาน และเป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เท่านั้น โดยจะนำมาเป็นตัวอย่างเพื่ออธิบาย

ปัจจัยการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลทุกวัย และทุกพื้นที่ที่ไม่ได้ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรให้ความสนใจกับกลุ่มประชากรวัยอื่นๆ และกลุ่มประชากรในเขตพื้นที่อื่นๆ ด้วย โดยการเพิ่มขนาดของกลุ่มประชากรให้กว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลด้านการจัดการทางการเงิน การจัดสรรรายได้และรายจ่าย และการจัดสรรการออมของประชากรทุกวัย และในพื้นที่อื่นๆ อย่างกว้างขวาง

3. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลแบบกว้างๆ ยังไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน ผลของการวิจัยจึงยังไม่สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อวางแนวทางในด้านพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมได้ ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปจึงเห็นควรให้มีการทำวิจัยเชิงลึก ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยการออมในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมว่าปัจจัยใดมีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทางการเงินของประชาชนในทุกกลุ่มอาชีพได้

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ วิเชียร. (2555). *พฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ*. สารนิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิทักษ์ ศรีสุกใส. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่*. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มงคลชัย จำรูญ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ บริหารมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มรกต ฉายทองคำ. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วิไลลักษณ์ ไทยอุดคำ และ วลัยภรณ์ อัดตะนันท์. (2531). *การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศ*. ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bodie, Z., Treussard, J., & Willen, P. (2007). *The theory of life-cycle saving and investing*. FRB of Boston Public Policy Discussion Paper, (07-3). 1-26.
- Fidelity Viewpoints. (2019). *A saving and spending rule of thumb*. Retrieved from <https://www.fidelity.com/mymoneybasics/50-15-5-saving-spending-rule?QPP=alt>
- Katona, G. (1975). *Psychological economics*. New York: Elsevier.